

בית דין צדק דק"ק אמסטרדם

Beth Din Tzedek of Amsterdam

Rav Aryeh Rablag, Av Beth Din
Rav Eliezer Wolff, Dayan
Rav Raphael Evers, Chaver Beth Din

אריה ליב רלב"ג, אב"ד
אליעזר וולף, דומ"ץ
רפאל אייפרס, חבר בד"ץ

פסק דין והבהרה

לכבוד הרבנים הגאונים היושבים על מדין בכל אתר ואתר שליט"א

אחדשה"ט

בזמן אחרון עבר על קהילתנו ק"ק אמסטרדם גזרה בענין השחיטה מטעם ממשלת הולנד. לפני כשנה ה"פארלמענט" העביר חוק רח"ל ביוזמת מפלגת זכויות הבהמות האוסרת שחיטת הבהמות ליהודים, בלי הכאה גדולה על ראש הבהמה לפני השחיטה, ועל ידי זה לחסל השחיטה שהייתה זכות ליהודים בק"ק אמסטרדם מזה 375 שנה מאז הווסדה הקהילה היהודית המעטירה ק"ק אמסטרדם. בחורף תשע"ב כשהחוק הועלה לאישור בסענאט, ב"ה הושהה על ידם, בגלל שהוא נגד זכויות הפרט וחופש הדת. אמנם הממשל נכנס להידברות עם ראשי הקהל כדי לבוא לאיזה הסדר. אנחנו הבד"ץ דק"ק אמ"ד היינו בטוחים שלפני שיחתמו איזה הסדר, יקבלו הסכמתנו, היות שאנו הבד"ץ אחראים על השחיטה והכשרות דק"ק אמסטרדם. לדאבוננו ולהפתעתנו לפני כשבוע הקהילה חתמה הסכם עם הממשלה בלי להראותנו מראש, ובמקומינו היה רב שאינו אחראי על הכשרות קופץ בראש כאלו הוא תומך בהסכם הנ"ל. אחרי שאנו עיינו ובדקנו ההסכם, ראינו וגלינו כמה עיקולי ופשוטי שיכול בעתיד להוביל לבעיות חמורות בשחיטה, ועלולים לחסל השחיטה ח"ו.

(א) למשל, חייבו השו"ב לבדוק הבהמה אחרי כל שחיטה ולהחליט על ידי מבחנים-מדעיים (שאפילו לד"ר מומחה קשה להולמם) אם הבהמה עוד מראה סימני "חיות" (בלשונם ובהשקפתם) אחרי ארבעים רגעים, ואם כן הוא צריך לתת הוראה ליירות בהמה.

הן אמת נכון הדבר, שאנחנו לא נכשיר הבהמה שיירו בה, והממשל לא מחייב אותנו לקחת בהמה שיירו בה לשוק הכשר, וימכר בשוק הלא-כשר, ואנחנו רק מכשירים הבהמות בלי ירייה, מכ"מ זה יכול להוביל לאחוז יותר גדול של בהמות לא כשרות, ולא נוכל לספק את שוק הבשר הכשר, היות שהסוחרים הגויים רק מתירים לנו לשחוט כמות מוגבלת של בהמות בכל שבוע, ותו לא.

(ב) וכן יש וועדה מדעית שיכולה ליעץ לנו מקום השחיטה בצוואר, ואף שזה רק וועדת ייעוץ, ואנחנו לא חייבים לתת ממשעת ליעוץ שלהם מ"מ ד"ז יכול לסכן השחיטה

(ג) וכן מחייבים שיהיה אורך הסכין כצוואר וחצי עד ב' צווארים, ואף שכך נפסק ברמ"א, מכ"מ בבהמות הגדולות זה יכול להוביל באופן מצייאותי להגשת הסכין בברזל ולפגימה ושהייה, ונצטרך לנבל הבהמה.

(ד) עוד פרט שהוא מהוה צד חיובי וחשוב מאוד: בהסכם כתוב שהקהילה היהודית יכולה בכל עת ובכל זמן לבטל ההסכם עם הממשלה אם ירצו, ורק צריכים הודעה מראש של ששה שבועות.

ויש לציין, שכל ההסכם הזה, אף שאינו נוגד ההלכה, שהרי אנו לוקחים לשוק הכשר רק הבהמות שישחטו בתכלית הכשרות ובלי ירייה, מכ"מ אולי יוביל להפחתת מספר הבהמות הכשרות, ולחיסול השחיטה רח"ל.

אנו הבד"ץ הודענו לקהילה, שההסכם אינו לרצוננו להשקפתנו ולרוחנו, ולא היינו מוכנים לתת הסכמתנו להסכם שנעשה בלי ידיעתנו.

בימים אחרונים הודיע הממשל לקהילה היהודית, שאם בד"ץ אמסטרדם הממונה על השחיטה אינו מסכים להסכם הנ"ל, אז שר- החקלאות מוריד את ההסכם מעל שולחן הדיונים, וביום ג' השבוע (אתמול) כשיעלו לדיון בסענאט עוה"פ חוק "זכויות הבהמות", יעבירו החוק שעבר כבר בפארלמנט אשתקד, ויחייבו היהודים ליירות בהמה לפני השחיטה, ויאסור השחיטה מיידית. אז נצטרך ללחום בבתי המשפט האירופאים על זכותנו להחזיר השחיטה מטעמי

חופש הדת. אבל עד שנצליח (אם נצליח) בבתי המשפט, תבוטל השחיטה בהולנד, ויגרום מיידית לאכילת נבילות וטרפות על ידי אחב"י החלשים בדתם כידוע, ח"ו.

מאידיך גיסא, נודע לנו שאם אנחנו הבד"ץ מודיעים שההסכם אינו נוגד ההלכה, אז הממשלה תתמוך בהסכם, ותיבטל הגזירה ולא יעבירו בסענאט ביום ג' (אתמול) החוק המחייב ירייה לפני השחיטה.

אז נוכל להמשיך ולשחוט ולבדוק ולראות אם נוכל לשחוט מספיק בהמות כשרות בתכלית הכשרות למהדרין לצורך השוק הכשר לפי הוראות ההסכם הנ"ל.

והיה, אם אנחנו רואים שההסכם מוביל לחיסול השחיטה רח"ל, אז ניתן פסק-דין והוראה לקהילה היהדית להשתמש בזכותה לפי ההסכם, לבטל ההסכם עם הממשל, ואז נחזור למצב של שחיטה רגילה, עד שהממשלה תחוקק חוק חדש המחייב ירייה לפני השחיטה (כמו שמאיימים עלינו), ובזה תבוטל השחיטה רח"ל.

אבל לפחות הרווחנו הצלה פורתא, לפחות לשנה עם שחיטה רגילה, עד שאולי יחוקקו חוק האוסר את השחיטה.

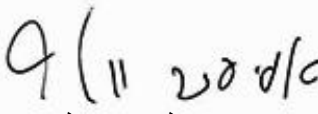
ובזה השאלה נכנס הבד"ץ לדיונים ארוכים, וישבנו כסאות למשפט ועשינו לילות כימים, והתייעצנו עם גדולי הפוסקים בארצה"ב, והחלטנו: שאם יש מצד אחד חשש רציני שתבוטל השחיטה לחלוטין אם לא נסכים בדיעבד להסכם החתום, ומצד שני אם נסכים בדיעבד, אז נוכל להרוויח קצת זמן לפחות כשנה, להצלה פורתא, עד שאולי יחוקקו חוק נגד השחיטה. החלטנו שאסור לנו לסכן השחיטה ולהביא על עצמנו ביטול השחיטה עכשיו, ויותר טוב להסכים בנתיים בדיעבד להסכם הנ"ל ולהמשיך השחיטה, ודי לצרה בשעתה, ועד אז ירחם ה' על שארית ישראל.

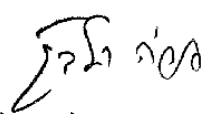
ויש לדעת שהחלטה ופס"ד כזה, רק יוכל הרב ואב"ד והדיינים היושבין על מדין בק"ק אמשטרדם לעשות, לדון ולשפוט ולהחליט דבר זה, לפי עצת הגדולים שהתייעצנו עמם, שזה תלוי בשיקול הדעת ונשיאת אחריות. ואין לבי"ד אחר או רבנים אחרים להזדקק לענין בלי לדבר אתנו באריכות, שרק עלינו מוטל החיוב לדאוג שאחב"י הנמצאים בגלילותינו ובמדינתנו לא יכשלו בנו"ט, ולכל הפחות הרווחנו שלעוד שנה יאכלו כשר, ואם לא היינו מסכימים בדיעבד ובשעת דחק הגדול, אז פירושו היה שתיכף ומיד גורמים לאכילת נבלות וטרפות ע"י אחב"י החלשים בהולנד רח"ל, והקב"ה יצילנו משגיאות.

ולכן כתבנו במכתב שלנו של הבד"ץ דק"ק אמשטרדם לממשלה, שראינו ההסכם רק אחרי שנחתם ע"י הממשל והקהילה היהודית, ובדיעבד בשעת הדחק ההסכם אינו נוגד ההלכה, והעמדנו הבעיות וההסתייגויות שיוכלו להיווצר. כנלפענ"ד.

ועל זה באנו על החתום היום כ"ב סיון תשע"ב לפ"ק פק"ק אמשטרדם

נאום רפאל אייפרס
חבר בד"ץ

נאום אליעזר וולף
דיין

נאום אריה ליב רלב"ג
רב ואב"ד

רב רפאל אייפרס
רב איחוד הקהילות הולנד

